บทคัดย่อ

T 148927

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อการพัฒนารูปแบบภารกิจของมหาวิทยาลัยในการพัฒนา ศิลปกรรมท้องถิ่น : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร โดยกำหนดจุดมุ่งหมายคือ 1. เพื่อศึกษาวิสัยทัศน์ และนโยบายของภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยนเรศวร 2. เพื่อศึกษาการ มีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยกับชุมชนทางด้านศิลปวัฒนธรรม 3. เพื่อสำรวจชุมชนทางด้านศิลปกรรม ท้องถิ่น การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งใน มหาวิทยาลัยและชุมชน การศึกษาภาคสนาม เก็บข้อมูลด้วยแบบสังเกตแบบมีส่วนร่วมแบบสังเกต แบบไม่มีส่วนร่วม แบบสัมภาษณ์เจาะลึก สัมภาษณ์กลุ่ม และแบบสนทนากลุ่มของชุมชนทางด้าน ศิลปหัตถกรรม ชุมชนทางด้านทัศนศิลป์ และชุมชนด้านด้านศิลปะการแสดง และดนตรีตรวจสอบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายนอกและภายในมหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยสรุปว่า

การพัฒนารูปแบบภารกิจของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาศิลปกรรมท้องถิ่นเป็นการพัฒนา ขึ้นมาจากแนวคิดด้านการมีส่วนร่วมระหว่างมหาวิทยาลัยนเรศวรกับชุมชนทางด้านศิลปกรรมท้องถิ่น โดยกระบวนการดังกล่าวเริ่มจาก

 ขั้นตอนแรกเป็นขั้นตอนการจัดทำ กำหนดนโยบายเชิงบริหาร ประกอบด้วย ผู้บริหาร ของมหาวิทยาลัยร่วมกับตัวแทนชุมชนกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายของมหาวิทยาลัยในการพัฒนา ศิลปกรรมท้องถิ่น ขั้นตอนนี้ประกอบไปด้วย สำรวจศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น จัดทำแผนที่ชุมชน ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายร่วมกัน ซึ่งนำมาจากมหาวิทยาลัยกับชุมชน รวมทั้งข้อมูลของชุมชนทางด้านศิลปกรรมท้องถิ่น

T 148927

 ขั้นตอนที่สอง ได้แก่ขั้นของการสร้างและพัฒนาแผนปฏิบัติการมหาวิทยาลัยร่วมกับ ชุมชน กำหนดแผนปฏิบัติการภารกิจของมหาวิทยาลัยประกอบด้วยด้านการเรียนการสอนที่สอดคล้อง กับบริบททางสังคม วัฒนธรรมของท้องถิ่น ความต้องการของชุมชน ศิลปกรรมท้องถิ่น การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

 ขั้นตอนที่สาม ได้แก่ ขั้นการปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยร่วมกับชุมชนกำหนดกลยุทธ์ และปฏิบัติการตามวิสัยทัศน์และนโยบายซึ่งเกิดจากความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยและชุมชนทาง ด้านศิลปวัฒนธรรม ที่จะนำไปสู่การดำเนินงานตามแผนและกิจกรรมเพื่อพัฒนาศิลปกรรมท้องถิ่น

 ขั้นตอนสุดท้าย ได้แก่ ขั้นประเมินผล มหาวิทยาลัยร่วมกับชุมชนประเมินผลงาน และ โครงการ โดยยึดตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย รวมทั้งการชี้แนะและพัฒนาเกณฑ์ชี้วัด

4.1 วิสัยทัศน์และนโยบายของภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประกอบด้วย

4.1.1 วิสัยทัศน์ผลิตบัณฑิต ที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการและเป็นส่วนหนึ่งของ เครือข่ายทางศิลปกรรมท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์ของชุมชน เพื่อสร้างชุมชนศิลปกรรมท้องถิ่นที่เข้มแข็ง และพึ่งตนเองได้

4.1.2 นโยบาย ประกอบด้วย (1) ผลิตบัณฑิตที่เก่ง มีคุณธรรม และมีความรู้
ความเข้าใจในความหลากหลายทางสังคม และวัฒนธรรม (2) ร่วมกับชุมชนในการพัฒนาเครือข่าย
ทั้งการวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของ
ชุมชน (3) ร่วมกับชุมชนในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สอดคล้องกับบริบททางสังคม วัฒนธรรม
ที่มีความหลากหลาย

4.2 การมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยและชุมชนทางด้านศิลปวัฒนธรรมประกอบด้วย
4.2.1 ร่วมกับชุมชนศิลปกรรมท้องถิ่น เพื่อจัดการเรียนการสอนด้านศิลปวัฒนธรรม
ที่เป็นระบบบนพื้นฐานของการสร้างและการใช้เครือข่ายชุมชน

4.2.2 ร่วมกับชุมชนในการจัดโครงการ ประชุม สัมมนา และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อจัดทำฐานข้อมูลที่ทันสมัยและเป็นประโยชน์ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรมต่อชุมชน

4.3 ชุมชนทางด้านศิลปกรรมท้องถิ่น ประกอบด้วยชุมชนทางด้านศิลปหัตถกรรม ชุมชนทางด้านทัศนศิลป์ และชุมชนทางด้านศิลปะการแสดงและดนตรี ซึ่งผู้ทรงภูมิความรู้ในชุมชนได้ ประยุกต์เอาองค์ความรู้และทักษะนำไปใช้ในการดำรงชีวิต ภายหลังได้รับการสนับสนุนด้านความคิด และการเงินจากหน่วยงานของรัฐ กอรปกับชุมชนได้บูรณาการองค์ความรู้เข้ากับโครงการและ นวัตกรรมของรัฐ จนทำให้ผู้ทรงภูมิความรู้ ในชุมชนสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ และสามารถประยุกต์ องค์ความรู้ไปใช้ในการพัฒนาศิลปกรรมท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม

Abstract

TE148927

The major objective of this research was to develop a model of the university's mission for local arts development: A case study of Naresuan University. Moreover, the research had minor objectives. Firstly, it aimed to study the vision and policy of Naresuan University for encouraging local art preservation. Secondly, it aimed to study the possible cooperation between the university and art communities for local art preservation. Lastly, it surveyed local art communities. This research was a qualitative study. It's methodology included documentary research and field research. The researcher applied qualitative methods for collecting his research data. These included participant observation, focus group discussion with specialists in art and culture both within the university and the local art community, in-depth interviews, detailed interviews, and group interviews.

The findings were as follows:

A model for the university's mission in local arts is developed from the participatory concept between Naresuan University and the local art community. The process started from:

1. The first stage is the stage of the art. It starts with the participation between the university's administration and community's representatives for building up a vision and

TE148927

policy of the two partners for local art development. This stage includes a survey of community local arts and culture. Then, the researcher constructed local arts and cultural mapping. Lastly, vision and policy has been finalized.

2. The second stage is the action planning. This, again includes participation between Naresuan University and the local art community. Actions plans include learning and teaching based on the socio-cultural context and needs of the local art and cultural community. These plans involve art and cultural research, social services, as well as art and cultural preservation.

3. The third stage is the implementation. Strategic and action plans based on vision and policy developed by cooperation and the network between Naresuan University and the local art and cultural community. This implementation leads to projects and activities for local art and cultural development.

4. The last stage is evaluation. Naresuan University and the local art and cultural community share their ideas and evaluate all the projects and activities based on the objectives and goals. This stage also includes recommendations and the development of indicators for further local art and cultural development.

4.1 The vision and policy of Naresuan University covers all of the mission involved with art and cultural preservation. These include:

4.1.1 Producing graduates with academic excellence who participate in the local art network for constructing a local art community with strength and self-reliance,

4.1.2 The policy of Naresuan University includes 1) producing excellent graduates with ethics, knowledge, and understanding in socio - cultural diversity, 2) taking part in community development for constructing an academic network, community services, as well as art and cultural preservation for serving the community's needs, and 3) taking part in the development of a community data base suited for the socio - cultural context and its diversity.

TE148927

4.2 Cooperation between Naresuan University and the community in art and cultural activities includes:

4.2.1 Taking part with the local art community for local art and cultural learning in the basic system for building and applying a community network,

4.2.2 Joining the local community for project arrangement, meetings, seminars, and exchange about art and cultural knowledge for the construction of a modern data base which is useful for economic, social and cultural community development.

4.3 The local art communities included the handicraft community, the visual art community, and the performing art and music community. The local experts from these local art communities applied their knowledge and skills for improving their living standard. After their receiving ideological and financial support from government agencies, they integrated their knowledge with government's implementations. Finally, these local experts created new knowledge and also applied such knowledge for development a practical local art preservation.